

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство комуникација и транспорта
Дирекција за цивилно ваздухопловство

A

S

D

H

B

**ПРАВИЛНИК О МЕДИЦИНСКОЈ СЛУЖБИ
НА АЕРОДРОМУ**

Датум: 29. мај 2007. године
Референтни број: 02-02-2-468-1/07
Језик: српски

На основу члана 16. и члана 61. став 1. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02), члана 6. став 1. и члана 14. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 2/04), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О МЕДИЦИНСКОЈ СЛУЖБИ НА АЕРОДРОМУ

ДИО ПРВИ - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописује се организација, стручно особље и технички услови за рад медицинске службе на аеродрому отвореном за јавни саобраћај, летишту и хелидрому, као и основни послови за вријеме редовног одвијања ваздушног саобраћаја и у ванредним ситуацијама на аеродрому.

Члан 2.

(Појмови)

Појмови који се употребљавају у овом Правилнику имају следеће значење:

- a) *Аеродром*, је одређена површина на копну или води (укључујући објекте, инсталације и опрему) намијењен за кориштење у цијелости или дијелом за долазак, одлазак и кретање ваздухоплова на земљи.
- b) *Ваздушна лука*, је аеродром или дио аеродрома оспособљен и отворен за јавни ваздушни саобраћај.
- c) *Хелидром*, је аеродром или одређено подручје на објекту искључиво намијењено дјелимично или потпуно за долазак, одлазак и кретање хеликоптера на земљи.
- d) *Летиште*, је одређен простор на земљи (укључујући објекте, опрему и инсталације) намијењен за полијетање, слијетање, кретање по земљи, и смјештај летјелица, опреме и особља ради провођења спортских, привредних и других ваздухопловних активности.
- e) *Спашавање*, је пружање помоћи посади и путницима ваздухоплова који је претрпио несрећу и особама на земљи настрадалим несрећом ваздухоплова.
- f) *Медицинска служба*, је интегрални дио аеродромских служби на аеродрому, намијењена за пружање хитне помоћи у редовном одвијању промета и учешће у спашавању у ванредним ситуацијама на аеродрому.
- g) *Редован јавни ваздушни саобраћај*, је превоз путника и ствари у домаћем или међународном саобраћају који је под једнаким условима доступан сваком, а који се обавља на унапријед утврђеним линијама, по утврђеном реду летења.
- h) *Несрећа*, је догађај повезан са операцијама ваздухоплова који се десио од момента укрцавања путника у ваздухоплов са намјером превоза, до момента искрцавања истих, и у којем је особа фатално или тешко повријеђена, или у којем је ваздухоплов претрпио оштећења или лом структуре, или већа оштећења имовине треће особе.
- i) *Тријаж*, је подјела повријеђених у ванредној ситуацији према природи и тежини њихових повреда.

Члан 3.

(Улога)

Улога медицинске службе на аеродрому:

- 1) за вријеме редовног одвијања ваздушног саобраћаја на аеродрому:

-
- a) пружање хитне медицинске помоћи;
 - b) транспорт пацијента, зависно од потребе, до најближе медицинске установе
- 2) у ванредним ситуацијама на аеродрому:
- a) тријаж унесрећених;
 - b) пружање прве помоћи повријеђеним;
 - c) медицинска брига о повријеђеним;
 - d) транспорт повријеђених до најближе медицинске установе.

Члан 4.

(Обавезе оператора аеродрома)

- 1) Оператор аеродрома дужан је да организује медицинску службу на аеродрому, како за потребе у вријеме редовног одвијања саобраћаја, тако и за случај ванредних ситуација.
- 2) Организација службе мора бити усклађена са обимом ваздушног саобраћаја, условима рада, и временом отворености аеродрома.
- 3) Медицинску службу на аеродрому оператор аеродрома организује ангажовањем:
 - a) стручног медицинског особља запосленог у његовом органском саставу,
 - b) медицинске установе или појединаца за пружање услуга са којим се односи пружања услуга регулишу уговором.
- 4) Условe рада службе одређује и обезбјеђује оператор аеродрома и одговоран је за њен оперативан рад.

ДИО ДРУГИ - ОРГАНИЗАЦИЈА МЕДИЦИНСКЕ СЛУЖБЕ У ВАЗДУШНОЈ ЛУЦИ

Члан 5.

(Број и састав стручног особља)

Број и састав медицинског особља на ваздушној луци одређује се зависно од обима ваздушног саобраћаја према следећем:

- a) У ваздушној луци са годишњим саобраћајем преко 400.000 путника мора се обезбиједити присуство једног доктора и једног медицинског техничара за вријеме док је ваздушна лука отворена за јавни саобраћај;
- b) У ваздушној луци са годишњим прометом до 400.000 путника мора се обезбиједити присуство једног доктора и једног медицинског техничара који ће се, по распореду доктора, наизмјенично смјењивати зависно од врсте и обима ваздушног саобраћаја, с тим што, доктор мора бити присутан у вријеме полијетања и слијетања ваздухоплова.

Члан 6.

(Просторије за рад медицинске службе)

- (1) Оператор аеродрома, за рад медицинске службе у ваздушној луци, дужан је обезбиједити посебну просторију за амбуланту прве помоћи.
- (2) Амбуланта прве помоћи у ваздушној луци са годишњим прометом преко 100.000 путника мора имати чекаоницу и одговарајућу просторију за преглед.

(3) Амбуланта прве помоћи у ваздушној луци са годишњим прометом мањим од 100.000 путника мора имати одговарајућу просторију за преглед.

(4) Просторије амбуланте не могу се налазити на ваздушној страни (Airside) ваздушне луке.

(5) Просторије амбуланте морају се означити видљивим знацима, а ако се налазе ван пристанишне зграде, потребно је поставити адекватно обавјештење на видном мјесту о њеном положају.

Члан 7.

(Средства везе)

Оператор аеродрома дужан је обезбиједити медицинској служби сталну телефонску и радио везу са спасилачко - ватрогасном службом, службом контроле летења и медицинским установама на терену.

Члан 8.

(Опрема за амбуланту прве помоћи)

(1) Амбуланта прве помоћи у ваздушној луци мора бити опремљена минимално намјештајем и медицинском опремом за пружање хитне медицинске помоћи.

а) Намјештај подразумева: писаћи радни сто, двије столице, столицу на завртањ, лежај за преглед, степенице, параван, чивилук, сточић за инструменте, столицу на точковима, ормарић за лијекове, сталак за инфузију и канта за медицински отпад;

б) медицинска опрема обухвата адекватну опрему за ефикасно пружање хитне медицинске помоћи и транспорт до најближе медицинске установе.

Члан 9.

(Санитетска возила и допунска опрема)

(1) Амбуланта прве помоћи из става 2. члана 6. овог Правилника мора располагати са два санитетска возила и 25 носила са по два чаршафа и једним ћебетом за ванредне ситуације.

(2) Амбуланта прве помоћи из става 3. члана 6. овог Правилника мора, располагати са једним санитетским возилом и 15 носила са по два чаршафа и једним ћебетом за ванредне ситуације.

(3) Санитетско возило мора бити опремљено адекватном техничком опремом и снабђено лијековима за ефикасно пружање хитне медицинске помоћи и транспорт до најближе медицинске установе.

(4) Медицинско особље које се ангажује у редовним и ванредним ситуацијама мора имати адекватну медицинску опрему и одјећу за рад дању и ноћу у свим метеоролошким условима.

Члан 10.

(Рад службе за вријеме ван отворености ваздушне луке)

(1) У ваздушној луци за вријеме ван отворености односно у вријеме трајања дежурства, мора се обезбиједити присуство једног медицинског техничара, који мора располагати и једним санитетским возилом.

(2) Ваздушна лука на којој се ван времена отворености обављају послови прихвата и отпреме ваздухоплова мора обезбиједити особље службе прве помоћи и средства која одговарају таквој врсти превоза.

Члан 11.

(Стручно особље на летилишту и хелидрому)

- (1) На летилишту и хелидрому, ако се проводи интензивна летачка активност, потребно је присуство медицинског техничара за вријеме одвијања летачке активности.
- (2) На летилишту и хелидрому, ако се проводи летачка активност мањег интензитета, потребно је присуство особе оспособљене за пружање прве помоћи за вријеме одвијања летачке активности.

Члан 12.

(Амбуланта прве помоћи на летилишту и хелидрому)

- (1) Ако се на летилишту и хелидрому организује амбуланта, због потреба школског центра или интензивних активности, оператор летилишта и хелидрома дужан је обезбиједити подобну просторију за амбуланту.
- (2) Амбуланта прве помоћи из става 1. овог члана мора бити опремљена минимално сљедећим:
 - a) намјештај: столица, лежај за прегледе, параван, чивилук, носила;
 - b) медицинска опрема: адекватну опрему за ефикасно пружање хитне медицинске помоћи и транспорт до најближе медицинске установе
- (3) Медицинска опрема из става 2. овог члана мора се користити искључиво за пружање прве помоћи, мора бити смјештена у амбуланти прве помоћи на начин који обезбјеђује њену функционалну употребу.

Члан 13.

(Санитетско возило и допунска опрема)

Амбуланта прве помоћи на летилишту и хелидрому, мора имати санитетско возило или одговарајуће возило за превоз повријеђених, са двоја носила, по два чаршафа и једним ћебетом.

Члан 14.

(Минимална медицинска опрема на летилишту и хелидрому)

- 1) Медицинска опрема на летилишту и хелидрому минимално треба да садржи:
 - a) апотеку за прву помоћ која посједује маказе краће, маказе дуге, крамерову шину, завојни и потрошни материјал, алкохол, бензин, вату, газу, фластере, гумене рукавице;
 - b) једна носила;
 - c) два покривача.
- 2) Медицинска опрема за вријеме летења се мора налазити у возилу са спасилачком опремом, уколико летилиште и хелидром не располаже посебним возилом, односно на заштићеном и обезбијеђеном мјесту.
- 3) Садржај кутије апотеке прве помоћи мора се контролисати најмање једном годишње.
- 4) Провјерена и комплетирана кутија прве помоћи треба бити запечаћена.
- 5) За обимније медицинске услуге летилиште и хелидром се треба ослањати на локалне медицинске установе.

Члан 15.

(Манифестације и такмичења)

На аеродрому за вријеме одржавања регионалних и међународних ваздухопловних спортских такмичења и манифестација мора се обезбиједити присуство једног доктора и једног медицинског техничара са санитарским возилом и опремом.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСЛОВИ МЕДИЦИНСКЕ СЛУЖБЕ

Члан 16.

(Послови медицинске службе код редовног одвијања саобраћаја)

- (1) Медицинска служба у ваздушној луци код редовног одвијања саобраћаја, на захтјев путника, члана посаде ваздухоплова или друге особе која се нађе на аеродрому, мора да пружи прву помоћ.
- (2) Медицинска служба обавља интервенције само ради пружања хитне помоћи као и превоз до медицинске установе.
- (3) Медицинска служба је дужна да, последије пружања прве помоћи, обољелу или повријеђену особу, по потреби, превезе до одговарајуће медицинске установе, те да у упутство за медицинску установу назначи врсту пружене помоћи.
- (4) Ако прву помоћ затражи путник у транзиту, чије је здравствено стање такво да се оно даљим летењем може погоршати, служба је дужна да о томе упозори обољелог путника, а ако путник ипак жели да настави лет на свој ризик, служба је дужна то констатовати у амбулантном дневнику и о томе писмено обавијестити вођу ваздухоплова.

Члан 17.

(Послови медицинске службе у ванредним ситуацијама)

- 1) У ванредним ситуацијама у ваздушној луци, медицинска служба поступа у складу са Планом у ванредним ситуацијама у ваздушној луци (Airport Emergency Plan), кога израђује оператор аеродрома.
- 2) Особље медицинске службе које обавља послове у ваздушној луци мора у потпуности познавати план у ванредним ситуацијама, а посебно дијелове плана који се односи на поступке и радње које мора извршавати ова служба.
- 3) У случају несреће ваздухоплова, медицинска служба у ваздушном пристаништу дужна је да пружи прву помоћ озлијеђенима, да разврста озлијеђене по тежини озледа и да пружи медицинско збрињавање у намјери да:
 - a) спаси што је више могуће људских живота утврђивањем и стабилизовањем тежих озледа људи чији животи могу бити у опасности без тренутне обраде;
 - b) олакшава стање мање озлијеђенима и пружа прву помоћ;
 - c) организује превоз озлијеђених до медицинске установе.
- 4) За дјелотворно спашавање у ваздухопловној несрећи, у којем случају особље мора бити оспособљено да брзо стигне на мјесто несреће и дјелује у складу са планом најважнији фактори су:
 - a) увјежбаност;
 - b) ефикасност опреме;
 - c) брзина интервенције службе.
- 5) Обично дежурно особље није довољно у случају великог броја озлијеђених, па је потребно унапријед планирати и договорити са оближњом медицинском установом (болница и дом здравља) помоћ у особљу, опреми и возилима за превоз озлијеђених.

Члан 18.

(Стручно обучавање и вјежбе)

- (1) За стручну оспособљеност особља које пружа прву помоћ на аеродрому одговоран је оператор аеродрома, односно медицинска установа која обавља те услуге, зависно како је организована служба.
- (2) Заједничка обука за увјежбавање поступака у ванредним ситуацијама проводи се по плану провођења вјежби оператора аеродрома.
- (3) Особље које обавља послове медицинске службе на аеродрому дужно је учествовати на овим вјежбама.

Члан 19.

(Инспекцијски надзор)

- 1) Инспекцијски надзор над радом медицинске службе проводе овлаштени ваздухопловни инспектори Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине.
- 2) Оператор аеродрома дужан је инспекторима омогућити несметан приступ свим просторијама, опреми, средствима и документацији која се односи на рад ове службе.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

(Оперативне наредбе генералног директора БХДЦА)

- 1) Генерални директор БХДЦА може Оперативним наредбама ограничити употребу овога Правилника или одредити посебне и допунске услове у примјени овог Правилника, уколико то буду захтијевале одредбе прописа БиХ и ентитета, као и уколико то буде произишло из захтјева регулативе ИСАО, ИАТА, ЈАР и други.
- 2) Оперативна наредба садржи:
 - a) разлог издавања;
 - b) примјењивост и дужину трајања;
 - c) радње и поступке које треба предузети.

Члан 21.

(Престанак важења раније објављеног Правилника)

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о служби хитне помоћи на аеродрому ("Службени лист СФРЈ", бр. 57/78).

Члан 22.

(Остале обавезе)

За све појединости које нису утврђене овим Правилником примјењиваће се стандарди и пракса ИАТА, ИСАО, ЕАСА, и домаћи регулаторни прописи који се односе на ову област.

Члан 23.

(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02-2-468-1/07
29. маја 2007. године
Сарајево

Генерални директор
Ђорђе Ратковица, с. р.